

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ జస్టిస్ ఎ.సంతోష్ రాడ్ డి

CRP NO.3161/2016

ఉత్తరము:

సీనియర్ సీనియర్ జడ్జి, సూర్యాపేట కోర్టులలో O.S.No.94/2010లోని I.A.No.377/2011లో 22.04.2016 తేదీన జారీ చేసిన మత్తరములకు వ్యతిరేకంగా ఉద్దేశించబడి ఈ సీనియర్ రివిజన్ పీటిషన్ దాఖలు చేయబడింది, ఆర్డర్ IX రూల్ 13 CPC కింద పీటిషన్ దాఖలు చేయడంలో 235 రోజుల జాప్యాననో క్షమించాలనో కోరుతూ పీటిషనర్-ప్రతివాదీ నం.4, సీనియర్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 151 (సంక్షిప్తంగా, 'CPC') తో పాటు పరిమితి చట్టంలోని సెక్షన్ 5 కింద దాఖలు చేసిన పీటిషన్ తీరస్కరించబడింది.

2. పీటిషనరు తరపు న్యాయవాదీ మిస్టర్ వీ.రఘోత్ తరపున సీనియర్ న్యాయవాదీ శ్రీ వీ.రవి కిరణ్ రామ మరయు ప్రతివాదీ నం.1 తరపు న్యాయవాదీ శ్రీ కౌ. నరసింహ చారి వాదనలు విననూ, రికార్డును పరిశీలించనూ.

3. ఇక్కడ మొదటి రిఫరెన్స్/వాదీ, రిఫరెన్సులు Nos.2 నుండి 4/ప్రతివాదులు 1 నుండి 3 వరకు మరియు దావా షెడ్యూల్ ఆఫ్ తుల విభజన కోసం ఇక్కడ రివిజన్ పీటిషనర్/ప్రతివాదీ No.4కి వ్యతిరేకంగా O.S.No.94/2010 దావా వేశారు. ప్రతివాదీ నం.1 నుంచి 3 వరకు దావా సమన్లు జారీ చేయబడ్డాయో మరియు ప్రతివాదీ నం.4కు వ్యతిరేకంగా సమన్లు తీరస్కరణకు గుర్తై వాపసు చేయబడ్డాయో. ఆ తర్వాత, 20.12.2010న ఏక పక్షీయ తీర్పు మరియు డిక్రీ జారీ చేశారు. ప్రతివాదీ నం.1 తుదో డిక్రీ పీటిషన్ లో అడవకోట్-కమిషనర్ న్యాయమకం కోసం దరఖాస్తు దాఖలు చేశారు. వంటనీ, రివిజన్ పీటిషనరు ఆర్డర్ IX రూల్ 13 CPC ప్రకారం ఏక పక్షీయ ప్రతివాదీ డిక్రీని రద్దు చేయాలనో, ఒక పీటిషన్ ను, దాఖలు చేయడంలో 235 రోజుల జాప్యాననో మననీ, I.A.No.377/2011తో పాటు దాఖలు చేశారు. ఈ ఆరోపణలను ఖండిస్తూ,

కౌంటర్ ఆఫీడవీట్ దాఖలు చేయడం ద్వారా పరతీవాదీ నం.1 దీనిని పరతీఘటించారు. రికార్డులలో ఉన్న అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న లాయర్ కౌంటు, 235 రోజుల జాప్యాన్ని కష్టమించడానికి సరైన మర్యాద తగిన కారణాన్ని వీరవించడంలో రివిజన్ పటిష్టనరు వీలమయ్యారని పేర్కొంటూ, 22.04.2016 నాటి ఉత్తరముల ద్వారా I.A.No.377/2011ను తిరిస్కరించంది. దీంతో, బాధితులైన పరస్కరించు రివిజన్ దాఖలు చేశారు.

4. సీనియర్ న్యాయవాదీ శ్రీ రవీంద్రణ్ రామ, మౌఖిక సమర్పణలు చేయడమే కాకుండా, వ్యత్యాసాలకు సమర్పణలను కూడా దాఖలు చేశారు, పర్యాధమిక ఏక పక్షీయ డిక్రీని రద్దుచేయాలనే, దరఖాస్తు దాఖలు చేయడంలో 235 రోజుల జాప్యాన్ని కష్టమించడానికి వీరిన దరఖాస్తును, లాయర్ కౌంటు తిరిస్కరించడంలో తప్పి చేసిందని తీవ్రంగా వాదించారు. జాప్యాన్ని కష్టమించడానికి దాఖలైన దరఖాస్తులతో వ్యవహరించే సమయంలో, న్యాయస్థానాలు ఉదార, వ్యవహారిక న్యాయానుకుల వీద్య గర్వ రహిత వైఖరిని అవలంబించాలని సీనియర్ న్యాయవాదీ వాదించారు మరియు సవాలు చేయబడిన ఉత్తరమును రద్దు చేయాలని అభ్యర్థించారు. సీనియర్ న్యాయవాదీ కింది నిర్ణయాలపై ఆధారపడ్డారు:

- i. ఎన్.బాలకృష్ణణన్ వర్సెస్ ఎం.కృష్ణణమూర్తి [(1998) 7 SCC 123]
- ii. ఎన్.గణేశ్రాజు (మృతుడు) LRs ద్వారా, మరొకరు వర్సెస్ నరసమ్మ (మృతులు) LRs మరియు ఇతరులు [(2013) 11 SCC 341]
- iii. ఈషా భట్టాచార్య వర్సెస్ రఘునాథ్ పూర్ నాథర్ అకాడమీ మనీజింగ్ కమిటీ మరియు ఇతరులు [2014(1) ALD 21 (SC)]
- iv. ఆర్.కృష్ణణ కిష్టయ్య వర్సెస్ ఆర్.బాల నరసయ్య (కన్ సుమాత) LRs మరియు ఇతరులు [2014 (2) ALT 634 (DB)]

v. రొబిన్ ధాపా వర్సెస్ రోహిత్ దొర [AIR 2019 SC 3225]

5. దీనికి వీరుద్ధంగా, ఏక పక్షియ పరాధమిక డిక్రీని రద్దు చేయడానికి పిటిషన్ దాఖలు చేయడంలో, 235 రోజుల జాప్యానో టరయల్ కోర్టు సర్గ్గానే తీరస్కరించినది, ఎందుకంటే, పిటిషనరు అటువంటి జాప్యానికి తగిన కారణం చూపించడంలో వఫలమయ్యాడు మరియు ఈ సవాలు చేయబడిన ఉత్తరము ఎటువంటి బలహీనతతో బాధపడటం లేదని మరియు పునర్విమర్శను తీరస్కరించాలని, ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది కౌ.నరసింహ చారి అభ్యర్థించారు.

6. అందువలన, ఇద్దరు న్యాయవాదులు వాదనలు వినవచ్చు, ప్రశ్నలన నిమిత్తం తలెత్తే, ఒకే ఒక ప్రశ్న ఏమిటంటే - చట్టంలో ఈ సవాలు చేయబడిన ఉత్తరము నిలుస్తాందా?

7. 20.12.2010న జారీ చేసిన ఏక పక్షియ డిక్రీని రద్దు చేయాలని, ఆర్డర్ IX రూల్ 13 CPC కింద రివిజన్ పిటిషనరు దరఖాస్తు దాఖలు చేయడంతో పాటు, ఆ దరఖాస్తు చేయడంలో 235 రోజుల జాప్యానో క్షమించాలని కోరుతూ I.A.No.377/2011, దరఖాస్తు దాఖలు చేశారు.

8. నల్లగొండ జిల్లా చివ్వాంల మండలం కుడా కుడా గ్రామంలో ఉన్న సూట్ 'A' షాడ్యూలర్ పరాపర్టీ అంటే Sy.No.158లో Acs.01-04 Gts మేరకు ఉన్న భూమిని 27.02.2008న రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్ కింద ప్రతివాదుల నం.2 నుంచి 4 నుండి కానుగోలు చేసినట్లు రివిజన్ పిటిషనరు యొక్క కేసు. ప్రతివాది నం.2 నుంచి 4 వరకు ఒకరోజు ఒకరు కుమ్మక్క సూట్ 'A' షాడ్యూలు ఆసానో వక్రయించారని మరియు ఆమె తండ్రి/ప్రతివాది నం.2 మరియు ప్రతివాది నం.1 సన్నిహిత మిత్రులని, ఎటువంటి అమ్మకము ప్రతిఫలము లేకుండా సేల్ డీడ్ అమలు చేయబడిందని ప్రతివాది నం.1 ద్వారా వాది నం.1లో ప్రకాశనారు. ప్రతివాది నం.1 సామరస్యమార్వక ప్రక్షికారం కోసం కూడా ఒత్తొడి చేశారని ఆరోపించారు. ప్రతివాది నం.2 అలా

చేయడంలో వోఫలమైనందున, O.S.No.94/2010లో వోభజన మరియు ప్రత్యయక స్వాధీనం కోసం మరియు 27.02.2008 నాటి రిజిస్ట్రార్ డిక్షనరీ చార్జీలదనో ప్రకటించాలనో కోరుతూ, ప్రత్యేకాదో నం.1 ద్వారా దావా దాఖలు చేయబడింది.

9. ఎన్.బాలకృష్ణన్ కేసులో (1 సుప్రీం) లోని తీర్మానంపై సీనియర్ న్యాయవాదో ఆధారపడితారు, దీనిలో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు జస్టిస్ కేషమించాలనో కోరుతూ ప్రతిపత్తి చట్టంలోని సెక్షన్ 5 కింద దాఖలైన దరఖాస్తుల విషయములో సూత్రాలను ఏర్పరిచింది మరియు 9 మరియు 13 పేరాగ్రాఫ్ లలో ఈ కోరిందో విధంగా నిర్ణయించింది:

జస్టిస్ కేషమించడం అనేది కోర్టు వచిక్షణాధికారానికి సంబంధించిన అంశమని ప్రతిపత్తి చట్టంలోని సెక్షన్ 5 ఒక నిర్దేశిత ప్రతిపత్తిలో జస్టిస్ కేషమించడం అటువంటి వచిక్షణను ఉపయోగించవచ్చని చాపిస్తే అనేది ప్రత్యయక ఆలస్యమయిన సమయం నడివి ముఖ్యం కాదు, వివరణను ఆమోదించడం ఒక్కటే ప్రమాణం. కానీ సందర్భాలలో ఆమోదయోగ్యమైన వివరణ కొరకు అతీ తక్కువ ప్రతిపత్తి ఆలస్యం కూడా మనోచిదగనవివచ్చు, మరియు సందర్భాలలో వివరణ సంతృప్తికరంగా ఉన్నందున తీర్మాన దీర్ఘకాలిక జస్టిస్ మనోచిదవచ్చు. ఒకసారి కోర్టు వివరణ సరిపోతుందని అంగీకరించిన తరువాత, అది సానుకూల వచిక్షణాధికారం యొక్క ఫలితం మరియు మనోచిదగ అధికారముతో అసలే కాదు, వచిక్షణాధికారం మొత్తముమీద ఆమోదయోగ్యం కాని కారణాలతో ఉంటే లేదా వచిక్షణ లోకుండా ఉంటే లేదా మూరలుగా ఉంటే తప్ప, సాధారణంగా పై న్యాయస్థానం అటువంటి తీర్మానం అంతరాయం కలిగించకూడదు. కానీ మొదటి కోర్టు

ఆలస్యానన్వో క్షమించడానోకో నీరాకరోస్ తే అదో వోరో వోషయం. అటువంటి సందర్భాలలో, జాప్యానోకో చూపిన కారణానన్వో తోరగో పరోశీలనకు తోసుకునో సవచోచ పై కోర్టుకు ఉంటుందో మరయు దోగువ కోర్టు ముగింపుతో సంబంధం లోకుండా, అటువంటి ఎగువ న్యాయస్థానం తన సవంత నోర్ధారణకు రోవచోచు.

అటువంటి భీనన్మైన వైఖరికో కారణం:

హార్టోల మధ్య వోవోదానో పరోషకరించడం మరయు గణనీయమైన న్యాయానో ముందుకు తోసుకోళ్లడం, కోర్టు యోక్క పరోధమోక వోధో. వోర్వోరు పరోస్థోతులలో కోర్టును ఆశోరయించడానోకో సమయ పరోమోతో నోర్దారించబడిందో, ఎందుకంటే అటువంటి సమయం పరోమోతో ముగిసినపొడు చొడు కారణం మంచో కారణంగా మారుతుందనో కాదు.

పరోమోతో నోయమాల హార్టోల హోక్కులను నోశనము చేయడానోకో ఉద్దోశోంచినవో కామ. హార్టోలు కాలయోపన వోయోహాలను ఆశోరయించకుండా సకాలములో పరోషకారం కోర్తేలా కనుగొనోలా చూడాలనోనదో హోటో ఉద్దోశం. చటోటపరమైన ఉపశమనం అందించుట లక్ష్యం చటోటపరమైన గాయం కారణంగా జరిగిన నష్టానో సరోచోయడం. పరోమోతో చటోటం అటువంటి చటోటపరమైన ఉపశమనం కోసం జోవోత కాలానో నోర్ణయించోందో, తద్వారా నోవారణ కారకు సమయం వోలువైనదో మరయు వృధా చేసిన సమయం మరలరాదు. కాలం గడుస్తూనో కౌద్దో, కౌత్త వోయోక్తులు న్యాయస్థానాలను ఆశోరయించడం దోవారా న్యాయపరమైన పరోషకారానో పొందడం అనోహోయము చేస్తో, కౌత్త కారణాలు మోలకొత్తుతాయో. కాబటో పోరతో ఉపశమనానోకో జోవోతకాలం నోర్ణయించబడాలో. ఉపశమనంను

ప్రారంభించడం కోసం ఉన్న అంతం లేని కాలం అతులనే అనాశ్చర్యత కోసం మరొక పర్యవసానంగా వచ్చిన అరాచకానికి దారితీయవచ్చు. ఆ విధముగా, పరిమిత చట్టం పబ్లిక్ పాలసీపై ఏర్పడింది. ఇది మార్గజీమ్ ఇంటర్నాట్ రీపబ్లిక్ అప్ సీట్ ఫీనిస్ లిటియం (ఇది సాధారణ సంక్షేమం కోసం వ్యాజ్యానానికి కొంత సమయం కేటాయించబడాలి) అనే సూక్ష్మతల వ్యతిరేకతలను చూపించబడింది. పరిమిత నియమాలు పార్టీల హక్కులను నాశనం చేయడానికి ఉద్దేశించినవి కావు. అవి పార్టీలు కాలయాపన వ్యాపాలను ఆశ్చర్యించకుండా, సకాలంలో వారి పరిష్కారాన్ని కోరడానికి ఉద్దేశించినవి. వ్యతిరేక చట్టపరమైన ఉపశమనాన్ని శాసనానికి నోరణయించిన కాలం వరకు సజీవంగా ఉంచాలనేదే ఆలోచన.

ఆలస్యాన్ని క్షమించేందుకు నోరొకరించడం, దాని వేసిన వ్యక్తి తన దాని కారణాన్ని బయటపెట్టకుండా ముందస్తుగా రద్దు చేసుకోవాలని సారాంశానికి కారణమవుతుందని కోర్టుకు తెలుసు. న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్చర్యించడంలో జాప్యం ఎప్పుడూ ఉద్దేశపూర్వకంగానే జరుగుతుందని పురోభావన ఏదీ లేదు. శకుంతలా దేవి జైన్ వర్సెస్ కుంతల్ కుమారి [AIR 1969 SC 575], సీట్ ఆఫ్ వాస్ట్ బ్యాంగుల్ వర్సెస్ ది అడ్మినిస్ట్రేటర్, హౌరా మునిసిపాలిటీ [AIR 1972 SC 749] కేసులలో మధ్య గణనీయమైన న్యాయం జరిగితే పరిమిత చట్టంలోని సెక్షన్ 5 కింద "తగిన కారణం" అనే పదాలకు ఉదాహరణగా నోరణాన్ని పొందాలని ఈ కోర్టు నోరణయించింది.

ఆలస్యమయ్యే పోతే సందర్భంలొనూ సంబంధిత వ్యూహాలను దొరుకుతే పక్కంలొ కొంత లొపం ఉంటుందనో గుర్తుంచుకోవాలి. అతని అభ్యుదయంనూ తీరస్కరించడానొక మరొక వ్యతిరేకంగా తలుపులు మూసివేయడానొక అదే మార్గం సరిపొదు. వీరణలొ కనుక దురుదదేశము ధ్వంసంపొతే లోదా కాలయాపన వ్యూహంలొ భాగంగా, అదే చాపబడకపోతే, కోర్టు దావా వేసిన వ్యక్తిపై అత్యంత వ్యతిరేకతను చూపాలి. అయితే, సమయం పొందడం కోసం పార్టీ ఉదాదేశమార్గంగా ఆలస్యం చేశాడనో భావించడానొక సహాయకమైన కారణం ఉన్నప్పటికీ, వీరణను అంగీకరించడానొకే కోర్టు మార్గం చూపాలి. ఆలస్యంనొ మననొచే సమయంలొ వ్యతిరేక పక్షానొ మార్గంగా మరచిపోకూడదు. అతను వదలుకొన్నవాడనో మరొక వాడు పొదా మార్గంలొ వ్యూహం ఖర్చులను భరించే ఉంటాడనొ మనసులొ ఉంచుకోవాలి. దరఖాస్తుదారు అశ్రద్ద వల్ల జరిగిన ఆలస్యంనొ న్యాయస్థానాలు మననొచేనప్పటికీ, కోర్టు వ్యతిరేక పక్షానొ తప్పక నష్టపరిహారం చొల్లించాలనొదొ ఆరొగ్గొకరమైన మార్గదర్శక సూచన అమతుందొ.

10. పై సూత్రాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, పోషనరు తరఫు సీనియర్ న్యాయవాదొ ఆధారపడిన ఇతర ఆధికారిక తీర్పుల దృష్టిలో, తక్షణ కేసులొ 235 రొజుల ఆలస్యంనొ కష్టమొచడానొక తగిన కారణం ఉందొ లోదా అనొ నేను పరిశీలించాలి.

11. అఫిడవిట్లొ వాదించిన కారణాలు, ఆలస్యంనొక కష్టమాపణ కొసం పోషనరు ఇక్కడ పోర్కొన్న కారణాలు ఏమీటంటే, ఆమొ పాక్షిక నొరక్షణయొరాలు మరొక గొరొమంలొనొ తన బంధుమల దొవారొ ఏక పక్షీయ పోలిమొనరి డొకరి గొరించొ తొలుసుకునొ వొంటనొ తన

న్యాయవాదాని సంవరదాంచా ఏక పక్షీయ డాక్టరీని పక్షకన హాటడానాకి IX రూల్ 13 CPC కింద దరఖాస్తును దాఖలు చేయడంలొ 235 రోజుల జాప్యానాని మననాంచాచాదుకు దరఖాస్తును సమర్పాచాచాంది. సకాలంలొ దరఖాస్తు దాఖలు చేయకపోవడం ఉద్దేశమారావకమొ, నారలక్షయమొ కాదనా, ఒకవేళ జాప్యానాని మననాంచకపోతా మరాయు ఏక పక్షీయ డాక్టరీని రద్దు చేయకపోతా, తనకు నష్టం జరుగుతుందనా మరాయు తీవర అన్యాయం జరుగుతుందనా పటిషనరు పరకానానారు.

12. పైన పరకానాన హాటాని మనహాయాచా, చాలా ఇతర హాదనలు కేసు యొక్క అరహాతలకు సంబంధాచాననా. నాశితంగా పరాశీలనాతా, ఆలనానాకి క్షమాపణ క్షాం దాఖలు చేసాన అఫీడవీట్లొ, ఆలనాయం గణనాయంగా ఉన్వపటికీ, ఆలనానాని మననాంచాలనా క్షాంతునా వావరాచాన తీరు చాలా నమ్మదగాననాగా ఉంది.

13. పటిషనరు దాహ యొక్క 'A' అనుసాచిత ఆస్తిని రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్ కింద పరతాహాదా నం.2, 3 మరాయు 4 వరకు క్షాంతులు చేసాన మరాయు పరస్తుత దాహ పటిషనరు మరాయు పరతాహాదులకు వయతారాకంగా పైన ఆస్తి వాభజన క్షాం మరాయు ఇక్కడ పరతాహాదా నం.2 నుండి 4 వరకు మరాయు ఆమతా హాటు హాటాల కేటాయాంప క్షాం పరతాహాదా నం.1 దాహా దాఖలు చేయబడడం వలల మరాయు పరతాహాదా నం.1 నుండి 4 వరకు మరాయు రవాజన పటిషనరుకు వయతారాకముగా ఏక పక్షీయ పరానాడింగ్స్ జారీ చేయబడడం వలల, అదా ఖచాచితంగా పటిషనరు యొక్క వలుపైన ఆస్తి హక్కులను హరాస్తుంది.

14. పైన పరకానాన కారణాల వలల, ఆర్డర్ IX రూల్ 13 CPC కింద దరఖాస్తు చేయడంలొ కలగాన 235 రోజుల జాప్యానాని మననాంచాలనా క్షాంతునా, వసాన దరఖాస్తులొ 235 రోజుల ఆలనాయం ఉద్దేశమారావకంగా జరగలేదనా మరాయు కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరాయు పరాస్థాతులను పరాశీలనలొకా తీసుకానా మరాయు పరామాతా నాయమాల హారట్ల హక్కులను నాశనం చేయడానాకి ఉద్దేశాచాననా కాకపోవడం వలల మరాయు ఇక్కడ షాడ్యూల ఆస్తిపైన పటిషనరు యొక్క హక్కులు వాస్తవానాకి, పరతాహాదా నం.2, 3 మరాయు 4,

ఎవరైనా ప్రతివాది నం. 1 సహ-భాగస్వాముల అటోమోటో వారి నుండి బదిలీ చేయబడడాయి. కాబట్టి, ఆలస్యానికి చూపిన కారణం మరియు వారణ ఆమోదయోగ్యమైనది మరియు మననంచదగినది నా అభిప్రాయము.

15. అందువల్ల, రోజున పటిష్టనర్ హక్కులను దృష్టిలో ఉంచుకుని, వ్యవహారిక పద్ధతిలో దరఖాస్తును పరిశీలించకుండా, ట్రయల్ కోర్టు అధికారపరిధి తప్పిదానికి హాల్ పడిందని నేను చూశాను, అందువల్ల, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 227 కింద అధికారాలను ఉపయోగించి దానిని రద్దు చేయాలని ఉంటుంది.

16. ఫలితంగా, సీల్ రోజున పటిష్టనర్ అనుమతించబడింది. సీనియర్ సీల్ జడ్జి, సూర్యాపేట కోర్టులలో O.S.No.94/2010లోని I.A. No.377/2011, తేదీ.22.04.2016న జారీ చేసిన ఉత్తరాలు ఇందుమూలముగా రద్దు చేయబడడాయి. తత్ఫలితంగా, I.A. No.377/2011 అనుమతించబడింది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఉత్తరం ఉండదు.

17. ఇతర పటిష్టనలు, ఏవైనా పాండోగ్లో ఉంటే, ముగించి వేయబడడాయి.

ఎ.సంతోష్ రాడ్డి, న్యాయమూర్తి

27.02.2023